

Dnes v čísle:

Výzkum genových zdrojů rodu
Lactuca na Katedře botaniky
PřF UP

Jak zazdí světlo do obrazu
Nové trendy ve výzkumu
v Evropě

Žurnál

20

Ročník 10 • Vychází 16. března 2001

Sudetští Němci a Češi

V pondělí 12. 3. 2001 se v Muzeu umění uskutečnila projekce české verze filmového dokumentu Ministerstva školství Rakouské republiky a rakouské televize *Dlouhý stín dějin – Sudetští Němci a Češi*.

Rakouský dokument mohlo české publikum shlédnout již na podzim minulého roku, kdy byl na Pedagogické fakultě UP promítán studentům a pedagogům. Pro zamýšlenou českou verzi dokumentu chtěli tvůrci takto získat potřebné korekce a připomínky.

Jak uvedl senátor prof. F. Mezihorák z Katedry občanské výchovy PdF UP, snímek mapující historii soužití Čechů a Němců má být příspěvkem k diskusi s německými a rakouskými sousedy na téma česko-německých vztahů.

Přítomným hostům se představili tvůrci snímku: režisér dr. W. Ramieng (Ministerstvo školství Rakouska), prof. A. Suppan (Institut für Osteuropäische Geschichte der Universität Wien), rakouský ministerský rada dr. W. Heninger a jeden z komentátorů snímku K. Schwarzenberg.

-red-, foto -tj-

Na snímku zleva K. Schwarzenberg, dr. M. Hořínek a prof. F. Mezihorák.

K oslavě 151. výročí narození prvního prezidenta Československa T. G. Masaryka se 7. 3. konala na Žižkově nám. vzpomínková akce za účasti zástupců nejvýznamnějších institucí města a regionu (Arcibiskupství olomoucké, Velitelství pozemních sil Armády ČR, Univerzita Palackého, Krajský úřad, Okresní úřad, Klub dr. Milady Horákové, Konfederace politických vězňů, Tělocvičná jednota Sokol, Židovská obec Olomouc a další). Slavnostní projev pronesl náměstek primátora Statutárního města Olomouc PaedDr. M. Pilát, zazněly chorály a hymna v podání Posádkové hudby Olomouc a byly položeny kytice a věnce k pomníku TGM. Od 17 hod. pak program oslav pokračoval v aule Pedagogické fakulty UP.

-red-, foto -tj-

Charles Merrill navštívil UP

Na třídní návštěvu zavítal do Olomouce americký filantrop Charles Merrill, který je duchovním otcem vzdělávacího projektu tzv. Merrillových stipendií, díky jimž každoročně vycestuje několik studentů UP na roční studijní pobyt do USA. Během deseti let se na amerických univerzitách vystřídala zhruba stovka studentů. Letos bylo vybráno čtrnáct studentů, kteří na podzim začnou studovat na některé z osmi amerických univerzit. Studium v USA představuje pro české studenty nezanedbatelnou životní zkušenost. Je potěšitelné, že naši posluchači patří na těchto univerzitách k nejlepším, někteří tam dnes působí jako pedagogové.

Během svého pobytu se Ch. Merrill setkal se studenty, kteří již studium v USA absolvovali, i s těmi, jež se tam teprve chystají. Ve své řeči Ch. Merrill zdůraznil důležitost zahraničních pobytů, umožňujících studentům poznat styl života, kulturu a vzdělanost jednotlivých zemí. Kromě setkání se studenty absolvoval Ch. Merrill ještě několik informativních schůzek. Setkal se s prorektorkou pro zahraniční záležitosti doc. L. Hornovou a pracovníci Kanceláře zahraničních styků UP, s nimiž hovořil o budouc-

nosti vzdělávacích programů a jejich finančním zajištění. O svých zkušenostech s realizací stipendijních pobytů mluvil Ch. Merrill s prof. J. Černým z Katedry romanistiky FF UP, jenž v menší míře organizuje pobyt studentů na vysokých školách v zemích Latinské Ameriky. S RNDr. P. Nováčkem pak diskutoval o možnostech pomoci univerzitě v Přístíně.

-red-, foto -tj-

Zablokování neaktivovaných identifikačních karet: 1. 4. 2001

V souladu s rozhodnutím rektorky UP, které bylo projednáno s děkany fakult, přistoupilo Centrum výpočetní techniky UP k následujícímu opatření: **počínaje dnem 1. 4. 2001 nebude možné poskytovat služby vázané na průkaz studenta, u kterého nebyla prodloužena platnost na akademický rok 2000/2001.** Znamená to, že bude zablokována možnost používat neaktivované identifikační karty studentů u služeb vyžadujících elektronicky chráněný přístup (tato blokáce nepostihne studenty, kteří těchto služeb nepoužívají). Odpovědní pracovníci CVT UP rovněž zajistí, aby student mohl začít využívat odpovídající služby do 24 hod. po prodloužení platnosti svého průkazu. K přístupu do systému služeb bude nezbytné dokoupit si v pokladně příslušné fakulty validační známku a s touto nalepenou validační známkou si průkaz studenta nechat na studijním oddělení aktivovat. Povinnost prodloužit takto platnost průkazu studenta mají všichni studenti bez ohledu na to, zda využívají některých zavedených služeb, či nikoliv.

Identifikační karty slouží studentům UP jako doklad o studiu a jako mezinárodní studentský průkaz; umožňují využívat ubytovacích a stravovacích služeb, vstup do knihovny UP a interní výpůjčku, používání kopírek, vstup do počítačové učebny FF UP. Zavádění identifikačních karet v souladu se zněním vysokoškolského zákona začalo na UP v únoru loňského roku, kdy se měly dostat ke všem stávajícím studentům UP. Už tehdy si je však zdaleka ne všichni studenti vyzvedli, a proto byla realizace odložena na začátek zimního semestru školního roku 2000/2001 – do období zápisu do vyšších ročníků. Zápis na jednotlivých studijních odděleních fakult měl být tedy podmíněn prodloužením platnosti studentského průkazu (v souladu s prováděcí normou rektorky UP), tj. zakoupením známky a následnou aktivací IK. Z pohledu CVT UP jde vlastně o jedinou možnou formu kontroly zaplacení známky, a to tím spíše, že v době začátku nového školního roku bylo nutno celou databázi předat menze UP k zavedení stravovacího systému. Požadovaný postup však nebyl dodržen a vyvstal tudíž problém: databáze je otevřena pro všechny, kteří do ní chtějí vstoupit a využívat ji, a to bez ohledu na to,

zda si zakoupením známky služby „zaplatili“, či nikoliv (cena validační známky pro ISIC je 120 Kč, cena standardní IK je 25 Kč).

Dokončení na str. 2

Základní organizace Svazu ochránců přírody ČSOP v Lipníku nad Bečvou a Katedra ekologie Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci pořádají pod záštitou rektorky UP prof. J. Mačákové, CSc., **workshop a tiskovou konferenci na téma**

Technická versus ekologická protipovodňová ochrana území podél řeky Bečvy.

Akce proběhne 19. 3. 2001 v aule Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci, tř. Svobody 26; začátek je plánován na 8.30 hod.

Pozvaní hosté: RNDr. Jitka Seitlová, senátorka, Ing. Pavel Bíza, Povodí Moravy, a. s., prof. Otakar Štěrba, CSc., vedoucí Katedry ekologie PřF UP, Miroslav Dvorský, ČSOP Valašské Meziříčí.

Mezi tématy přednášek budou patřit např. počítačová prezentace protipovodňových opatření na řece Bečvě, ekologická protipovodňová opatření na řece Bečvě, problematika plánované Teplické nádrže, přehled nejčinnějších lokalit Středního Pobečví aj.,

Moderovat budou doc. B. Šarapatka, CSc., proděkan PřF UP a Mgr. J. Buriánková, Katedra geografie PřF MU Brno.

V prostorách zasedací místnosti PřF UP bude připravena výstava fotografií Pavla Motana (Lipník nad Bečvou) zachycujících nejzajímavější mokřady nivy řeky Bečvy.

Kontakt: Mgr. J. Buriánková, Tyršova 762, Lipník nad Bečvou, tel 0641/77 21 81, e-mail: nympha@centrum.cz.

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Děkan Pedagogické fakulty UP sděluje,
že pro akademický rok 2001/2002

bylo vysáno přijímací řízení

pro tříleté prezenční a pětileté kombinované studium
doktorských studijních programů v oborech:

- antropologie
- pedagogika
- pedagogika se zaměřením na český jazyk a literaturu
- pedagogika se zaměřením na matematiku
- pedagogika se zaměřením na technickou výchovu
- teorie hudební výchovy
- speciální pedagogika

Přihlášky je možno podávat do **31. 3. 2001** na referát
VVČ a ZS. K přihlášce se přikládá profesní životopis,
kopie diplomu, seznam publikovaných prací, teze
zamýšlené disertační práce.

Přijímací zkoušky se budou konat dne 15. 6. 2001.
Konají se z předmětů zvoleného oboru a jednoho
světového jazyka. Jejich cílem je ověření schopnosti
uchazeče k další vědecké práci. Předpokládá se přijetí
celkem 16 studentů do prezenční formy a 22 studentů
do kombinované formy studia.

-red-

Společně proti korupci

10th International Anti-Corruption Conference přijímá
přihlášky studentů k účasti na studentském fóru.
Tématem mezinárodní konference je *Společně proti
korupci: vytváření strategií, uplatňování vlivu a reformování
zkorumpovaných institucí*. Konference bude
probíhat v Praze od **7. do 11. 10. 2001** v angličtině.
Bližší informace a přihlášky najdete v *Aktualitách* na
internetových stránkách UP (www.upol.cz).

-red-

jen několik řádků

Ad: investigativní žurnalistika

Ke kritické připomínce M. Kišše (č. 19) na adresu
Žurnálu UP mám dvě „redakční“ poznámky:

Domnívám se – a ráda se seznámím s opačnými
argumenty – že univerzitní časopis je svou povahou
časopis firemní; jeho obsah a forma proto odpovídá
především představě jeho vydavatele, resp. zrcadlí
názor vydavatele na periodikum, které vypovídá o něm
samém. I to je samozřejmě prostor, do kterého se
mohou vejít polemická a diskusní témata – v každém
případě ale jen do té míry, v jaké je vydavatel cítí jako
potřebná. Vzhledem k tomu, že v našem případě
onoho vydavatele představuje vlastně celá – názorově
značně diferencovaná a zejména pasivní – univer-
zitní obec, jejíž ochota k prezentaci choulostivých
informací je nulová, jde o poněkud začarovaný kruh.
Souhlasím s M. Kiššem v tom, že i ten stojí za to, aby
byl roztínán – a redakce se o to v rámci svých
možností pokouší. Funkce Žurnálu UP je však také
(a především) informační a – ať se nám to líbí, nebo
ne – i (re)prezentační. Balancovat každý týden mezi
tématy mantinely je vcelku napínavá hra, i když se
často podobá boji s větrnými mlýny.

Zatím nevyužitá přitom zůstává možnost pokusit
se vydávat jiný, opoziční list, jehož vydavatel by
stanovil mantinely zcela odlišné, a třeba výhradně
„investigativní“. I v tom s M. Kiššem souhlasím:
takové periodikum by univerzitě nesmírně prospělo.
Patrně se to však kromě nás dvou nedomnívá už
nikdo další z početné akademické a univerzitní –
a především studentské – obce UP.

V. Mazochová

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Bude knihkupectví Studentcentrum zrušeno?

Knihkupectví Studentcentrum již delší dobu patří díky
pestrosti své nabídky k nejlepším v Olomouci a bývá
hojně navštěvováno jak studenty, tak veřejností. Vedle
beletristických novinek tu najdeme také knihy z oblasti
filozofie, umění, psychologie a jiných vědních disciplín;
studentům UP je při nákupu poskytována 10%
sleva. Prostory, v nichž knihkupectví sídlí a kde dříve
působila Stavovská unie studentů, patří Univerzitě
Palackého. Provozovatelem knihkupectví je Mgr. R.
Rygelová, která má, jak sdělila, s univerzitou uzavře-
nou smlouvu ještě na další dva roky.

Vedení univerzity však byly v nedávné době doru-
čeny dvě stížnosti týkající se údajného nevhodného
chování osob vyskytujících se v knihkupectví. Na
základě těchto stížností byl provozovatelům knihku-
pectví předložen návrh na dohodu o ukončení nájem-
ní smlouvy. Podle slov právníka UP JUDr. L. Antonů
musí univerzita dbát na to, aby nebylo poškozeno její
dobré jméno. Jak však shodně uvedla provozovatelka
i její manžel, nejsou si vědomi, že by se vůči
zaměstnancům či zákazníkům „nevhodně chovali“;
nikdy předtím jim nebyla ze strany univerzity ústně ani
písemně adresována žádná stížnost. Provozovatelka
uvedené stížnosti neviděla a na základě dosavadního
jednání nedošlo zatím k žádné dohodě.

-ano-

V úterý 13. 3. 2001 se na Katedře teorie a dějin
dramatických umění uskutečnila premiéra hry E.
Albeeho „Americký sen“, kterou v režii J. Guziura
nastudovala divadelní skupina *Temný lučičák*.

-red-

Nový internetový časopis

Od pondělí 12. 3. 2001 můžete nahlédnout do nového
internetového časopisu DIALOG, který naleznete na
adrese www.idialog.cz. Tento časopis chce čtenářům
nabízet dialog se zajímavými lidmi z nejrůznějších
prostředí lidské tvorivosti. Především v něm chceme
publikovat příspěvky, které byly zveřejněny v různých
periodikách, ale rovněž rozhovory knižní. Jako hold
jejich autorům, kteří se dokáží ptát jinak.

Případné dotazy vám rádi zodpovíme na telefon-
ním čísle 0604/420794, popřípadě na e-mailové
adrese webmaster@idialog.cz.

D. Hrbek, P. Šaradín

Databáze zaměřené na sport

Knihovna IS FTK zpřístupnila uživatelům z UP biblio-
grafické databáze zaměřené na sport:

SportDiscus – zahrnuje sportovní medicínu, apli-
kovanou fyziologii, trénink, sportovní techniky, tréno-
vání, dopink, tělesnou výchovu, biomechaniku, spor-
tovní management, ekonomickou stránku, historii,
bibliografii a další. Dále je zahrnuta oblast fitness,
rekreace, sport pro všechny a aktivní životní styl.

TourCD – zaměřená výhradně na informace
o volném času, rekreaci a turismu.

Spolit – německá databáze, která pokrývá oblast
sportu a sportovní vědy. Informace o připojení k této
databázi jsou na [www stránce http://tin.upol.cz/~is_ftk/aktuality/index.htm](http://tin.upol.cz/~is_ftk/aktuality/index.htm)

Podrobnější informace o databázích a možnosti
uložení rešerše do OBD jsou na adrese http://tin.upol.cz/~is_ftk/prameny/index.htm

M. Sýkorová, IS FTK

V rámci jarního přednáškového cyklu *Moravskoslezské
křesťanské akademie v Olomouci* hovořil v úterý
6. 3. 2001 **PhDr. Josef Bláha** (FF UP) na téma
„*Olomouc jako kulturní centrum a jeho projev
v archeologických nálezech*“. Přednáška doplněná
diapozitivy proběhla ve velkém sále arcibiskupské
kurie v Olomouci.

-red-, foto -tj-

Zablokování neaktivovaných identifikačních karet: 1. 4. 2001

Jak pro Žurnál UP uvedl Ing. R. Nepožitek z CVT UP,
bylo vedení fakult informováno o jednotlivých fázích
zavádění identifikačních karet v dostatečném předsti-
hu: např. v dubnu minulého roku se uskutečnila
porada pracovníků CVT UP s prodávány pro studijní
záležitosti a vedoucími studijních oddělení, v srpnu byl
děkanům fakult zaslán dopis s konkrétními informacemi
a doporučeními, jak postupovat při zápisu do
vyšších ročníků ve vztahu k IK.

Přesto je v současné době aktivováno celkem
pouze 8 530 kusů IK oproti 12 024 vydaných a oproti
– v rozporu s povinností, aby každý student vlastnil
studentský průkaz – celkovému počtu studentů UP
13 275 (viz tabulka dokumentující statistiku vydávání
identifikačních karet studentům UP).

Podle názoru pracovníků z některých studijních
oddělení fakult UP došlo k této situaci především
vinou nedokonalé komunikace mezi jednotlivými sou-
částmi univerzity. Informace o nezbytnosti aktivovat
identifikační kartu studenta dorazila na některá studijní
oddělení až v průběhu či po uplynutí doby zápisu,
některá studijní oddělení vydávala identifikační karty
pouze s upozorněním, že je nutno zakoupit validační

Dokončení ze str. 1

známku, ale nepodmiňovala tím zápis do dalšího
ročníku; někde však potřebné informace k dispozici
byly (např. na CMTF proběhlo zakoupení známky
a následná aktivace karty u většiny studentů).

Tab.: Přehled počtu studujících na jednotlivých
fakultách, počet vydaných průkazů studenta v sou-
časné době studujícím studentům a počet aktivova-
ných průkazů studenta (stav je čerpán z aktuálních
databází k 27. 2. 2001):

Fakulty	studujících	počty	
		vydaných IK	aktivovaných IK
LF	1712	1559	1210
FF	3124	2515	1390
PF	806	752	456
CMTF	919	885	831
PřF	1870	1652	1495
PdF	3653	3530	2566
FTK	1191	1131	582
celkem	13275	12024	8530

zdroj: www.upol.cz/UP/Aktualit/form.htm

-mav-

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Nejvíce přihlášek podáno na FF UP

Středa 28. 2. 2001 byla posledním dnem, kdy si studenti mohli podat přihlášku ke studiu na zvolenou vysokou školu pro akademický rok 2001/2002. Podle informací, které jsme získali ze studijních oddělení jednotlivých fakult, bude přesný počet přihlášených znám až koncem března. Mnohé přihlášky totiž neobsahovaly patřičné náležitosti, a proto byly vráceny uchazečům k doplnění.

Na základě předběžných údajů bylo nejvíce přihlášek podáno opět na Filozofickou fakultu UP: asi 4700 přihlášek, což je ovšem o zhruba šest set méně než loni. Ke studiu bude přitom přijato asi 550 studentů.

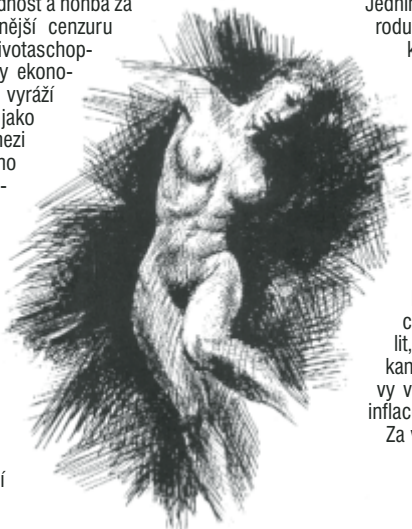

Katedra církevních dějin a dějin křesťanského umění CMTF UP uspořádala 7. 3. v olomouckém Muzeu umění besedu s malíři (otcem a synem) M. a O. Radovými o jejich malířské vyzdobě evangelických kostelů. Tentýž den byla ve 14 hod. zahájena výstava obou umělců v prostorách CMTF UP.

-red-, foto -tj-

Poezie je mrtvá – ať žije poezie ...!

I v dnešní době, kdy bezohlednost a honba za penězi vytvářejí tu nejúčinnější cenzuru poezie, dokazuje tato svou životaschopnost. Zadupávána bagančatý ekonomického tlaku stále znovu vyráží novými výhonky ke světlu jako tráva zavalená šterkem mezi pražci kolejiště seřazovacího nádraží. Vedle zástupů lhostejných i těch, kteří hledají spásu v zázračích léčitelství, horoskopech, dobrých energiích a v nej-různějších alternativách soudobého šamanství se najdou lidé, jejichž myslí dokáže zaujmout a povzbudit poezie, lidé, kterým dává smysl pozorování hvězd v zrcadle nočního rybníka a kterým vzpomínka na včerejší večer usnadní cestu k zítřejšímu ránu.

Jedním způsobem objevování tohoto rodu lidských bytostí byla Literární kavárna 6. března v Okresní knihovně na náměstí Republiky s verší sochaře profesora Zdeňka Příkryla, interpretovanými hercem Františkem Řehákem. Večer, který moderoval Bohuslav Smejkal, shromáždil téměř stovku hostů v přeplněném sálku knihovny. *Báseň se nemusí jen psát* – jak dokázal Zdeněk Příkryl; báseň se může žít, dychat, chutnat nejen jazykem, kreslit, modelovat i vysekávat z hmoty kamene nebo razit z kovu. Příkrylovy verše jsou medaile, které žádná inflace neztenčí.

Za všechny, kteří u toho byli –
S. Komenda

Repro: Z. Příkryl: „Bez názvu“.

ZEPTALI JSME SE ZA VÁS

Akademický senát UP schválil na svém zasedání výši poplatků spojených se studiem v akademickém roce 2001/2002: Základ pro stanovení poplatků spojených se studiem ve výši 2629 Kč a standard UP ve výši 44 000 Kč. Jak se tyto částky určují, na to jsme se zeptali kvestora UP **ing. J. Jirky**.

„Základ stanovený ministerstvem je definován v § 58 odstavce 2 Zákona o vysokých školách jako 5 % z průměrné částky připadající na jednoho studenta z celkových neinvestičních výdajů poskytnutých

Druhou nejžádanější fakultou je Pedagogická fakulta UP, kde k 10. 3. 2001 evidují 4000 přihlášek (loni to bylo 4541), k řádnému prezenčnímu a kombinovanému studiu může být přijato zhruba 750 uchazečů. Velký nárůst uchazečů o studium zaznamenala Právnická fakulta UP, na niž se letos hlásí 2550 studentů, zatímco loni to bylo jen 1900; do prvního ročníku bude moci nastoupit pouze 180 studentů. Podobně je na tom Přírodovědecká fakulta UP s 2456 uchazeči (o zhruba čtyři sta více než v loňském roce). Ke studiu však může být přijato jen 420 studentů, přičemž největší zájem je tradičně o biologické obory.

Touhu po studiu medicíny projevilo 2298 studentů, tedy o pět set více než loni, přijato bude jen asi 300 studentů. Na Fakultě tělesné kultury UP chce studovat 1467 studentů (loni 1190), přijato může být jen 230 z nich. Nejméně přihlášek bylo podáno na Cyrilometodějskou teologickou fakultu UP; z 318 zájemců nastoupí do prvního ročníku zhruba polovina.

-red-

Přehlídka ostravských divadel

Ve dnech 7. 3. – 11. 3. 2001 se v Ostravě konala divadelní přehlídka s názvem *Ostravar*, jejímž cílem bylo představit odborné veřejnosti tvorbu místních divadelních souborů. Vedle renomovaných kritických osobností se přehlídce zúčastnili také studenti divadelní vědy z Prahy, Brna, Olomouce a letos poprvé i ze Slovenska a Polska. V rámci přehlídky vydávali studenti Katedry teorie a dějin dramatických umění FF UP stejnojmenný časopis, při jehož tvorbě se jim naskytla jedinečná příležitost prakticky si vyzkoušet úskalí redaktorské práce. Součástí přehlídky byly také diskusní semináře, na nichž mohli studenti konfrontovat své názory a pohledy s ostřílenou kritickou obcí.

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Děkan Lékařské fakulty UP vypisuje

výběrové řízení

na obsazení funkcí:

- přednosta Ústavu lékařské biofyziky,
- přednosta Ústavu biologie,
- přednosta Ústavu normální anatomie,
- přednosta Ústavu lékařské chemie a biochemie,
- přednosta Ústavu patologické fyziologie,
- přednosta Ústavu sociálního lékařství a zdravotní politiky,
- přednosta Ústavu teorie a praxe ošetrovatelství, a na obsazení funkce vedoucího Ústavu cizích jazyků.

Kvalifikační předpoklady (u funkcí přednostů): VŠ vzdělání v oboru, vědeckopedagogický titul profesor nebo docent, předpoklady dle zákona č. 451/91 Sb., osobnostní a profesionální předpoklady pro řízení odborného a vědeckého týmu ústavu, morální bezúhonnost.

Kvalifikační předpoklady (u vedoucího Ústavu cizích jazyků): VŠ vzdělání v oboru, osobnostní a profesionální předpoklady pro řízení odborného a vědeckého týmu ústavu, morální bezúhonnost.

Přihlášky, doložené osobním dotazníkem, životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci, přehledem vědecké a publikační činnosti, zašlete na Děkanát LF UP, Tř. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

-red-

Děkan Lékařské fakulty UP a ředitel Fakultní nemocnice v Olomouci vypisují

výběrové řízení

na obsazení funkcí:

- přednosta I. interní kliniky,
- přednosta Kliniky pracovního lékařství,
- přednosta Kliniky plicních nemocí a tuberkulózy,
- přednosta Radiologické kliniky,
- přednosta Onkologické kliniky,
- přednosta Neurologické kliniky,
- přednosta Kliniky anesteziologie a resuscitace,
- přednosta Neurochirurgické kliniky,
- přednosta II. chirurgické kliniky,
- přednosta Ortopedické kliniky,
- přednosta Kliniky rehabilitačního a tělovýchovného lékařství,
- přednosta Urologické kliniky,
- přednosta Porodnicko-gynekologické kliniky,
- přednosta Oční kliniky,
- přednosta Otolaryngologické kliniky,
- přednosta I. stomatologické kliniky,
- přednosta Kliniky ústní, čelistní a obličejové chirurgie,
- přednosta Ústavu imunologie,
- přednosta Ústavu lékařské genetiky a fetální medicíny.

Kvalifikační předpoklady: VŠ vzdělání v oboru, vědeckopedagogický titul profesor nebo docent, předpoklady dle zákona 451/91 Sb., osobnostní a profesionální předpoklady pro řízení odborného a vědeckého týmu ústavu – kliniky, morální bezúhonnost.

Přihlášky, doložené osobním dotazníkem, životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci, přehledem vědecké a publikační činnosti, zašlete na Děkanát LF UP, tř. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

-red-

Volná místa na kolejích UP

Správa kolejí a menz UP nabízí volná místa na kolejích. Zájemci včetně studentů bez nároku na koleje se mohou hlásit u referentek jednotlivých kolejí: na koleji Šmeralova, tel. 563 8026, na koleji J. L. Fischera, tel. 563 8025, na koleji E. Rosického, tel. 522 9402. Informace poskytuje rovněž ubytovací kancelář SKM, tel. 068/522 6057.

-skam-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Etická výchova ve školském systému ČR

Pedagogická fakulta UP v Olomouci – Katedra pedagogiky s celoškolskou působností a Česká pedagogická společnost si Vás dovolují pozvat na konferenci **Etická výchova ve školském systému ČR**. Konference, která proběhne 27. 3. 2001 v aule Pedagogické fakulty UP, zahájí děkan PdF UP doc. J. Šteigl, CSc.; pozvání k účasti přijali např. předseda Etického fóra PhDr. J. Šolc, Mgr. Z. Vyzovilová, vedoucí Centra pro školu sekce Arcibiskupství olomouckého, doc. H. Hamanová, CSc., vedoucí Subkatedry dorostového lékařství IPVZ, Praha a další.

-red-

Seminář doktorandů oboru botanika

Katedra botaniky PŘF UP pořádá v **úterý 20. 3. 2001 ve 13 hod.** seminář doktorandů oboru botanika. Seminář se uskuteční v posluchárně č. 504 u skleníku na budově D, Olomouc-Holice.

Na programu bude 11 příspěvků, z toho čtyři v anglickém jazyce: Mgr. A. Šulcová: *Úloha fytohormonů v regulaci produkce rostlinných růstových regulátorů – cytokininů*, Mgr. I. Doležalová: *Biodiverzita genových zdrojů rodu Lactuca*, RNDr. B. Navrátilová: *Somatická hybridizace mezi zástupci čeledi Brassicaceae*, Mgr. J. Hodurková: *Změny v acetylace histonu H4 v průběhu klíčení Silene latifolia*, Mgr. P. Galuszka: *Cytokinin dehydrogenasa: enzymatické odbourávání cytokininů v rostlinách*, Mgr. A. Radová: *Polyaminoxidasa a metabolismus polyamidů v rostlinách*, Mgr. M. Bussinová: *Acidifikace a kontaminace půd ovlivněných těžbou polymetaboličtých rud s vlivem na vegetaci území*, Dr. N. Roux: *Induction and selection of variants in Musa spp. through in vitro mutagenesis*, Mgr. V. Hykelová: *Origin and evolution of sex-chromosomes in Silene latifolia*, Mgr. V. Ondřej: *The sexual reproduction and karyology of cucumber*, Mgr. I. Petřelová: *Characterization of plant pathosystem Lactuca spo. – B. lactuca*.

-red-

Pozvánky Jazykového sdružení

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení České republiky pořádá příští týden dvě přednášky:

V pondělí **19. 3. 2001** v 11.45 hod. v posluchárně č. 1 (přední trakt, přízemí), FF UP, Křížkovského 10, bude **prof. O. Uličný, CSc.** (FF UK Praha) hovořit na téma *K současné vývojové dynamice spisovné češtiny*. Úvodní slovo má prof. M. Komárek, DrSc.

Ve středu **21. března 2001** v 16.30 hod. v posluchárně č. 7 (přední trakt, 1. posch.) se uskuteční přednáška na téma *České „to“ a jeho ekvivalenty v ruštině*, kterou prosloví **PhDr. Z. Vychodilová, CSc.** (FF UP Olomouc). Úvodní slovo má prof. M. Komárek, DrSc.

Hosté jsou vítáni.

-red-

Rekreace v Horním Údolí

Správa kolejí a menz UP nabízí v rekreačním středisku Horní Údolí u Zlatých Hor rekreaci nejen pro zaměstnance UP, ale i pro ostatní zájemce. Poskytujeme ubytování ve dvou- i vícelůžkových pokojích; vhodné pro alergiky a astmatiky, pro rodinnou rekreaci a kolektiv. V rekreačním středisku je zájemcům k dispozici sauna, klubovna, tělocvična; vlastní stravování s možností přípravy jídel ve vybavených kuchyňkách. Pro zaměstnance UP a jejich rodinné příslušníky jsou uplatňovány slevy. Blíže informace poskytují ubytovací kancelář SKM, tel/fax 068/522 6057.

-skam-

ROZHOVOR

Multimediální učebna a studovna bohemistů FF UP v provozu

Dne 30. ledna 2001 byl na Filozofické fakultě UP za přítomnosti předsedkyně Fondu rozvoje vysokých škol doc. B. Köpplové, CSc., úspěšně obhájena projekt **Multimediální učebna a studovna Katedry bohemistiky FF UP**, který Fond dotoval částkou 1 674 000 Kč; celkové náklady na realizaci projektu činily 2 528 595 Kč. Redakce Žurnálu UP se obrátila na řešitele projektu doc. Josefa Jodase, CSc., s několika otázkami a věří, že odpovědi na ně mohou inspirovat obdobné projekty, neboť moderně vybavené učebny a studovny nejsou na UP zdaleka samozřejmostí.

Jaké okolnosti podnítily Váš projekt?
Základním cílem projektu, na jehož řešení se podíleli doc. A. Štěrbová a doc. H. Bauerová jako spoluřešitelky a doc. J. Fiala jako konzultant, bylo vybudovat integrované pracoviště – multimediální učebnu a studovnu (MMU), a tím zajistit studentům oboru bohemistika na FF UP přístup k moderním informačním technologiím, zásadním způsobem zmodernizovat výuku oboru a zavést zcela nové formy této výuky. Bezprostředním podnětem pro podání projektu byla perspektiva brzkého přidělení prostor, v nichž byl umístěn Archiv UP, Katedře bohemistiky a také příslib vedení fakulty podílet se minimálně jednou třetinou na celkových nákladech při vybudování projektovaného pracoviště.

Jak byl tak značný finanční obnos vynaložen?
Částka, již pro tyto účely poskytla fakulta (854 595 Kč), byla použita na rozsáhlou rekonstrukci a adaptaci získaných prostor, nákup nábytku a nezbytných didaktických pomůcek, dotace FRVŠ pak k nákupu přístrojové techniky. Díky této rozsáhlé investici bylo vybudováno moderní pracoviště integrující v jeden celek učebnu – studovnu a místnost pro doktorandy s kapacitou 29 pracovních míst pro kombinovanou výuku, 14 míst pro výuku realizovanou výlučně na počítačové bázi a čtyři míst pro doktorandy a s přístrojovou technikou sestávající ze 17 počítačů, data-projektoru, videorekordéru, televizoru, skeneru, tiskárny a kopírovacího stroje.

Jak může vypadat výuka na takovém moderním pracovišti?

MMU byla koncipována tak, aby v ní bylo možno kombinovat tradiční formy výuky s těmi nejnovějšími. Klíčovým prvkem nové učebny je dataprojektor, přístroj umožňující prezentaci jakéhokoli textového a ikonografického materiálu na promítacím plátně,

a to z počítače, eventuálně videokamery. To rozšiřuje a zkvalitňuje možnosti výuky zejména lingvistických disciplín, ale také výuky založené výlučně na počítačové bázi – výuky softwarových aplikací, zejména textových editorů a DTP aplikací. Velkým přínosem je ovšem už to, že nyní disponujeme dostatečným počtem kvalitních počítačů, bez nichž by určité formy výuky nešlo vůbec realizovat.

Jak jste spokojeni s kvalitou získané přístrojové techniky?

Naše dosavadní zkušenosti (pracoviště je v provozu od října loňského roku) jsou veskrze pozitivní. Přístrojová technika se vyznačovala ve všech případech vysokou kvalitou a spolehlivostí, což bylo patrné zejména při náročných pracích v textových a typografických programech.

Plány do budoucna?

Pro nejbližší dobu se chystá zahájení provozu studovny, její režim a statut určí vedení katedry. Budeme usilovat o rozšíření informačních zdrojů – digitalizaci odborné literatury a pramenů a perspektivním zpřístupněním výukových programů šířených digitálními televizními kanály, nezapomínáme ani na postupné doplňování a zkvalitňování přístrojové techniky. Hlavním úkolem je nyní pochopitelně co nejlépe využívat všech možností, jež naší katedře nově zřízené pracoviště pro výuku i studium poskytuje. A ty jsou opravdu značné.

-red-

Multimediální učebna a studovna bohemistů FF UP na snímku A. Jankovského.

ACADEMIA FILM OLOMOUC 2001 NA CESTĚ.../ON THE ROAD... 22. – 26. 4. 2001

AFO 2001 – do nového tisíciletí s několika novinkami

Letošního, již 36. ročníku mezinárodního festivalu dokumentárních filmů a multimediálních vzdělávacích pořadů **Academia film Olomouc**, který se uskuteční ve dnech **22. – 26. dubna 2001**, se dotkne hned několik podstatných změn. Tradiční akce se v tomto roce uskuteční pod heslem „Na cestě... / On the Road...“. Tuto ideu podtrhne i putování festivalu do staronových prostor: „hlavní stan“ festivalu se letos přemístí do Vlastivědného muzea v Olomouci, kde v poplavině 60. let AFO začínal, dále také do Divadla hudby a Muzea umění. Soutěžní snímky z kopii na 35 mm formátu bude navíc možné zhlédnout v ucelených blocích v průběhu každého festivalového dne (od 8.30 hodin až do pozdního večera) v kinech Metropol a Central.

Rovněž slavnostní zahájení AFO 2001 proběhne tentokrát zcela netradičně – v neděli 22. dubna od 16 hodin se v kině Metropol uskuteční úvodní benefiční koncert na podporu olomouckého sdružení Jitro. Účast na něm přislíbili Iva Bittová a Hradišťan. Také během všech následujících dnů bude probíhat – tak, jak si na to návštěvníci Academia filmu v posledních ročních zvykly – kulturní program na nádvoří Zbrojnice, a to od pondělí do čtvrtka vždy od 18 hodin. Na

krytém pódiu vystoupí mj. kapely Black Uganda, brněnská Natalika nebo folkrockové sdružení Nadoraz z Hradce Králové.

Organizátoři se letos rozhodli i pro nové formy ocenění – vítěz hlavní ceny festivalu spolu s oceněnými v jednotlivých soutěžních kategoriích obdrží tzv. Velkou Afu. Mezi doposud předloženými návrhy na výtvarnou podobu ceny si však pořadatelé festivalu nevybrali, proto se s udělováním sošky dívky, která má festival od nynějška symbolizovat, počítá až napřesrok.

Mluvíme-li o novinkách, nesmíme určitě opomenout existenci webových stránek nového ročníku AFO ve svěžím výtvarném kabátě, který již tradičně zajišťuje ak. soch. Tomáš Chory z Pedagogické fakulty UP. Pro snazší orientaci uživatelů WWW byla pod hlavičkou AFO registrována samostatná doména a internetová prezentace festivalu proto nyní najdete na adrese <http://www.afo.cz>. Odkaz je pochopitelně umístěn na úvodní stránce serveru UP stejně jako v několika celosvětových databázích mezinárodních festivalů dokumentárního filmu.

P. Peč, tiskový mluvčí AFO
pavelpec@hotmail.com

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP**Výzkum genových zdrojů rodu *Lactuca* na Katedře botaniky PŘF UP**

Aktivní ochrana a uchování biodiverzity rostlinných a živočišných druhů je jedním z nejnáléhavějších úkolů biologů současnosti. Udržování planých příbuzných druhů (progenitorů) zemědělských plodin jako zdrojů „užitečných“ a potenciálně využitelných znaků hraje nezastupitelnou roli v budoucím šlechtění rostlin a ve výživě lidstva. Strategie uchování trvale udržitelného života, technologie pěstování v rámci tzv. „sustainable agriculture“ a zachování fyto-genofondu planých a kulturních rostlin jsou součástí „Národního programu konzervace a využití genofondu rostlin“ přijatého v roce 1994 vládou ČR

a financovaného Ministerstvem zemědělství České republiky. Projekt výzkumu taxonomie a ekobiologie genových zdrojů rodu *Lactuca* (locika) organizovaný Katedrou biologie PŘF UP probíhá v úzké spolupráci s olomouckým pracovištěm Genové banky Výzkumného ústavu rostlinné výroby Praha-Ruzyně. Tato práce navazuje na dosavadní výsledky spolupráce obou institucí týkající se sběru a uchování variability tohoto rodu, včetně studia rezistence některých planých druhů rodu *Lactuca* vůči biotrofním fytopatogenům houbám – plísní salátové (*Bremia lactucae*) a padlí (*Erysiphe cichoracearum*). Jeho hlavním cílem je získat nové poznatky v oblasti ekogeografie, morfologie, anatomie, taxonomie, karyologie, křížitelnosti, genetické a molekulární variability, a přispět tak ke správné determinaci a klasifikaci jednotlivých položek genových zdrojů tohoto rodu uchovávaných nejen v Genové bance v Olomouci, ale i v zahraničních kolekcích, kde tyto poznatky nejsou k dispozici.

Kolekce rodu *Lactuca* uchovávaná v Olomouci patří k nejrozsáhlejší sbírkám genových zdrojů listových zelenin jak v České republice, tak i ve světovém měřítku. Je reprezentována především kulturní locikou salátovou (*L. sativa*), čítající 823 položek původních domácích a zahraničních odrůd, a dále 434 položkami 21 planých a 5 blízce příbuzných druhů pocházejícími z Evropy, Asie, Afriky a Severní Ameriky, z nichž největší zastoupení mají locika kompasová (*L. serriola* – na snímku), locika vrbolistá (*L. saligna*) a locika jedovatá (*L. virosa*). Důležitou součástí této sbírky je i diferenciální soubor pro rozlišení fyziologických ras plísní salátové (*Bremia lactucae*), který obsahuje 92 položek a má velký význam z hlediska fytopatologického a šlechtitelského.

V souvislosti s rozšířením české kolekce rodu *Lactuca* a výzkumem ekobiologie planých druhů byla v posledních pěti letech organizována řada expedic. Studium přírodních populací spojené se sběrem semenných vzorků poskytuje základní informace o druhové rozmanitosti, prostorovém uspořádání populací, mikroevoluci a procesech domestikace. Sběr semenných vzorků nejen na území České republiky, ale i v různých geografických a orografických oblastech Evropy (Anglie, Francie, Holandsko, Itálie, Rakousko, Německo, Slovensko, Slovinsko, Švédsko a Švýcarsko) je základem pro budoucí výzkum infracifické variability tohoto rodu.

Široká morfologická variabilita rodu *Lactuca* je příčinou problémů při správné determinaci a taxonomickém zařazení jednotlivých položek genových zdrojů. Navíc některé druhy se na přirozených lokalitách mohou vzájemně křížit nebo vytvářet tzv. „přechodné formy“, což také do jisté míry znesnadňuje klasifikaci. Proto se při studiu morfologie zaměřujeme nejen na klasické makroskopické znaky (listová morfologie, charakter bazálních růžů, květenství, květů a nážek), ale také na mikroskopické charakteristiky (studium velikosti a tvaru stomat listové epidermis, anatomická stavba trichomů a morfologie pylových zrn), které, jak ukázala předběžná pozorování, mohou být druhově specifické. Velikost a stavba pylu, zvláště utváření skulptur exiny, je studována pomocí rastrovací elektronové mikroskopie ve spolupráci s Laboratoří mik-

roskopických metod LF UP a s Katedrou přírodopisu a pěstitelství PdF UP. Využití biochemických markerů ve spolupráci s Laboratoří růstových regulatorů Katedry botaniky PŘF UP by mělo přinést nové poznatky týkající se interspecifických vztahů v rámci tohoto rodu. Příbuzenské vztahy jednotlivých druhů jsou analyzovány na základě variability izoenzymů (esterázy a kyselých fosfatázy). Ve spolupráci se Šlechtitelskou stanicí Hladké Žitovice byl u vybraných položek genových zdrojů zkoumán i karyotyp a variabilita genomu pomocí metody průtokové cytometrie. Kromě stanovení základního chromozomového

čísla určitých položek se podařilo zjistit tuto charakteristiku i u některých druhů, u nichž dosud počet chromozomů nebyl znám. Rovněž byly získány zcela nové informace o velikosti genomu planých druhů locik. Studium variability na molekulární úrovni se rozvíjí ve spolupráci s ústavem Plant Research International v Holandsku, kde v poslední době pracuje na této problematice jeden náš doktorand.

V posledních letech zaznamenává výzkum planých druhů rodu *Lactuca* významný pokrok zejména v oblasti křížitelnosti, genetických a molekulárních studií, vývojových vztahů a rezistence vůči patogenuům a škůdcům, tedy poznatků majících zásadní praktický význam pro šlechtitele i pro pracovníky v oblasti uchování genových zdrojů rostlin. Nicméně k řešení zbývá ještě mnoho naprosto základních otázek týkajících se taxonomie, ekogeografie, morfologie, anatomie, genetické a molekulární variability a rezistence, na které by náš výzkum mohl a měl odpovědět. Výzkum koordinuje prof. A. Lebeda a na jeho řešení se podílejí v současné době na Katedře botaniky tři doktorandi a dva diplomanti. Podle posledních zpráv je však reálné, že tato práce se od roku 2001 stane součástí velkého mezinárodního projektu v rámci EU, na němž

bude participovat celkem deset vědeckých pracovišť z Evropy a USA. Veškeré výše uvedené aktivity jsou rovněž součástí European Cooperative Programme for Crop Genetic Resources Networks (ECP/GR), který koordinuje International Plant Genetic Resources Institute v Římě, a v němž je Katedra botaniky zastoupena v osobě prof. A. Lebedy jako tzv. „Focal person“. Od ledna 2001 je část této práce řešena v rámci projektu Evropské unie, který se nazývá „GENE – MINE“.

Právě na výše uvedené vědecké problematice lze jednoznačně demonstrovat, že pokrok poznání v rostlinné biologii může přinést pouze komplexní pojetí výzkumu založené na týmové a mezinárodní spolupráci. Ukazuje se, že integrální a zpětná vazba mezi tzv. „klasickými“ a „moderními“ vědeckými disciplínami je naprosto nezbytná k hlubšímu poznání biodiverzity, včetně praktické aplikace těchto poznatků.

Jednotlivé části výzkumu byly a jsou podporovány:

- 1) IG UP Studium genových zdrojů rodu *Lactuca* (morfologická, anatomická, cytologická a biochemická charakteristika) (rok 1999);
- 2) IG UP Cytologické studium karyotypu a studium velikosti genomu vybraných genových zdrojů rodu *Lactuca* (rok 2000);
- 3) IG UP Studium genetické variability v přírodním patosystému *Lactuca serriola* – *Bremia lactucae* (rok 2000);
- 4) Výzkumný záměr: Stresová a patologická biologie, biochemie a bioenergetika rostlin (MŠMT ČR);
- 5) Národní program ochrany genofondu mikroorganismů a drobných živočichů hospodářského významu (MZe ČR);
- 6) Národní program konzervace a využití genových zdrojů rostlin v České republice (MZe ČR);
- 7) OECD Cooperative Research Programme: Biological Resources Management for Sustainable Agricultural Systems.

-al-, -id-, -ek-

ZKUŠENOSTI ZE ZAHRANIČÍ**Rozdíly mezi kanadskými a našimi studenty**

Rozdíly i podobnosti je hodně. Jak ale vyhmátnout to nejpodstatnější? Rozdíly jsou dány především zeměpisnými a historickými okolnostmi. Kanadská studentská komunita je pestrá složením i jazykově. Etnické skupiny se sice navzájem tolerují, ale také spolu tiše soutěží, hlavně na akademické půdě. Většina studentů má liberální názory, ale o konkrétní politiku, ať národní, či mezinárodní, se moc nezajímá a ani se v ní neangažuje. Je to asi proto, že Kanada je jaksi v závětrí politického dění, ta velká politika se odehrává na jihu, ve Spojených státech, a je přirozeně kritizována. Úspěšný student je investor, který hned od počátku jde za svým cílem. Snaží se získat dobré známky, aby se dostal přednostně do vyhlášeného oboru nebo byl přijat na postgraduální studium na lepší univerzitu. Univerzita studenty v tomto přístupu podporuje s poukazem na to, že podmínky v reálném světě jsou tvrdé a soutěž neumislovdná. Ale také se zdírazňuje fair play. Podvádění se nevyplácí a tvrdě postihuje. Postgraduální student, alespoň ve vědeckých disciplínách, musí mít tzv. zaručený minimální příjem ze stipendia a demonstrátorství, často dovršený z profesora grantu. Jde o eminentně výběrový proces: jen akademicky nejlepší žadatelé (průměr A minus nebo lepší za poslední 3 roky!) dostanou státní či provinční stipendium a jen stipendisté jsou přijímáni do postgraduálního studia: polovina jejich příjmu pak jde na školné. Demonstrátoři mají vlastní unii. Letos v lednu stávkovali, což způsobilo zrušení stovek přednášek. Na to ovšem doplatili studenti základního programu (undergraduates).

Oproti kanadským jsou čeští studenti vyzrálejší a politicky vyspělejší a jejich vzdělání je hlubší a klasičtější. Kanadské (i americké) univerzity připravují více pro praxi, i když se to popírá a existují výjimky. Zdá se mi ale, že čeští studenti mají o zemích Západu nedokonalou představu, ale přesto mají stálou tendenci srovnávat. Vychvalovat naše a kritizovat cizí, to kanadského studenta ani nenapadne. Také se mi jeví méně nezávislí a mají malou šanci prokázat své schopnosti v soutěži o vedoucí pozice. Je to jistě v důsledku nedostatečné příležitosti odejít od rodičů a starat se sami o sebe. Ale také je to asi pozůstatek přežívajícího stagnujícího systému, kde staršího jedince vystřídá mladší, jen když je starší povýšen nebo odejde do důchodu. Doufám, že se to už mění k lepšímu.

Ještě další technický rozdíl. Pracovna každého kanadského profesora je stále otevřena a studentům přístupna, většinou bez omezení. Jsou-li dveře zavřené, určitě za nimi nikdo není a je zbytečné na ně klepat. Co se týče pedagogické povinnosti profesorů, je student na prvním místě. Studenti ke konci každého semestru profesory hodnotí a bodují. To vede k velké demokratičnosti, která pak postupuje celým společenským systémem. Existují ovšem výjimky uzavřených společenských elit, ale ty představují jen malé procento národa.

J. Svoboda, Ph.D., emeritní profesor Torontské univerzity v Kanadě, autor výroční přednášky k počtu J. L. Fischera v roce 1996 (výňatek z článku v Živě č. 5, 2000).

-mh-

Z UMĚLECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP

Jak zazdí světlo do obrazu ...

Doc. Ondřej Michálek (1947), grafik a pedagog, který působí v oboru grafika na Katedře výtvarné výchovy PdF UP v Olomouci a na Fakultě výtvarných umění VUT v Brně. má na svém kontě celkem 16 samostatných výstav (od roku 1976), např. v olomouckém Kabinetu grafiky (1976), ve výstavní síni Kruhu přátel české kultury v Bratislavě (1991), ve Státní galerii v Banské Bystrici (1992) a polském Przemysłu (1996), v Synagoze v Hranicích (1998) a v Galerii Caesar v Olomouci (1999). Od roku 1984 se účastní mezinárodních bienále a trienále grafiky (Krakov, Tokio, Fredrikstad, Praha aj.).

V závěru uplynulého roku uspořádal doc. O. Michálek poprvé výstavu grafického cyklu, který se postupně utvářel od konce devadesátých let. Výstava se uskutečnila v prostorách nově se profilující ostravské galerie *Magna* (15. 11. – 22. 12. 2000) a je zamýšlením nad patrně ještě neuzavřenou jinou podobou umělcovy tvorby.

Při zpětném pohledu můžeme v Michálkově grafice vysledovat několik výrazných etap, které se částečně postupují a zároveň obsahují společné nosné prvky charakterizující autorovu vyhraněnou individualitu. Počáteční fáze tvorby, v níž se Ondřej Michálek přiblížil nové figuraci, se brzy proměnila v rovinu lyrické abstrakce, v níž se významovým zdrojem stává světlo, jako přírodní forma energie, která zviditelňuje svět. V autorových grafikách světlo nedefinuje prostor a čas. Je konstitutivním, vyzařujícím a zároveň osvětlujícím elementem skladby díla s vlastní výrazovou a významovou hodnotou. Prosvětluje spleť pomyslná hnízda, koncentruje se do nosného objektu, vyzařuje z plovoucích tvarů či lemujících tváří bytostí ukrytých ve struktuře dřeva, v přírodě, v prostých věcech, které nás obklopují.

Novou podobu světa nacházíme v prezentovaném cyklu. Ve střídání kompozic rozvíjí autor dialog prostých nádob abstrahovaných tvarů, jejichž významovost posiluje kontrasty světla a stínu. Grafiky mají nový prostorový účinek, diskretní výrazovost a kultivovanost vlastní Michálkově tvorbě. Do tichého světa věcí, jež jsou ztvárněny ve svém povrchu, ukřívají příběhy o spravedlivém dělení či důkazech přátelství, jež jsou stejně tajemné jako jejich vizuální podoba. Jejich síla nespočívá v jasných odpovědích, ale v tázání, která vyvolávají.

Při příležitosti zahájení výstavy poskytl O. Michálek následující rozhovor:

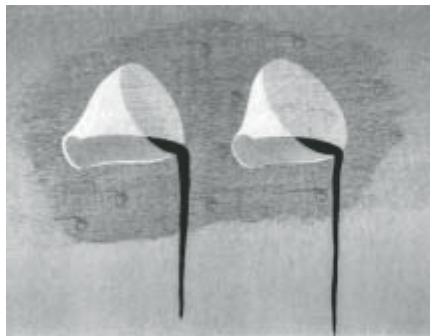
Po delším období, kdy ve tvých listech převládaly spleť struktury doprovázené světelnými výboji, v nedávné době potom tváře bytostí nalezených v kresbě dřeva obalové překlíčky, vystavuješ sérii linorytů, které působí jako jakási imaginární zátiší. Odkud se toto nové téma ve tvé tvorbě vzalo?

První listy této série vznikaly současně s jinými grafikami, např. cyklu *Odpočinek nebo Nalezenci*, kdy mne začala zajímat možnost návratu věcí předmětného světa do obrazu. V případě tohoto cyklu listů to jsou jakési „příběhy“ ze života misek, pohárů a váz, blíže neurčených předmětů nějakých neznámých nebo naopak důvěrně známých rituálů. Nádob mají v sobě tajemství, jsou výmluvným svědkem i bohatým symbolem, ale nepoužívám je jako rekvizity nějakého zátiší, více mne zajímá jejich substance.

Důležitou roli ve tvých grafikách hraje světlo. Jak se docílí, aby vyzařovalo zevnitř listu?

Možnost pracovat se světlem se objevila v okamžiku, kdy jsem – už skoro před dvaceti lety – začal používat přetisky černého formátu bílou barvou. První přetisk sice dává dosti řádní šedomodrou plochu, když se ale přidají další, podaří se někdy světlo mezi jednotlivé vrstvy jakoby „zazdí“. Světlo tedy nesvítlí z vymechaného místa na bílém papíru, ale tam, kde se sčítají přetisky.

I když ve svých grafikách pracuješ s různými tématy, spojuje je něco, co jsem si pro sebe pracovně nazvala „náměsíčné fantaskno“. Zajímalo by mne, do jaké míry je tento společný rys dán technikou tisku, kterou používáš, a do jaké míry se tato charakteristika opírá o nějaké tvé pevné východisko nebo trvalý pocit.

Reprint: O. Michálek: „Bez názvu“, 1997, linoryt

To je zřejmě věc osobního vývoje a směřování. I když grafická technika může fungovat jako úplně neutrální médium, je taky pramenem osobní inspirace. Ona obraz vytváří a současně přetváří. A grafik si zase tuto techniku aktivně mění k obrazu svému. A pokud jde o nějaké východisko – když se s novým nápadem otevře přede mnou nějaký nový prostor, musím cítit, že mne to tam táhne a že v té eventualitě je dost tajemství. Mám raději pohyb v malém prostoru, dokud se „nevyždímají“ jeho možnosti. A ten příští prostor je většinou tam, kam dokročím, i když třeba dohlédnu dál nebo jinam. Nenutím nápad, aby se realizoval, on sám si o to musí říci. Obraz a způsob jeho tisku pak splynou v jedno.

Znakem současného umění však často nebývá soustředěnost na malý prostor, spíše vzájemná průstupnost výrazových prostředků, jejich obměna, různé pohyby „napříč“ atp. Jak se v grafice daří na tyto podněty reagovat?

Myslím, že grafika je na tom stejně jako jiné klasické obory, taky recykluje, co už bylo, přivlastňuje

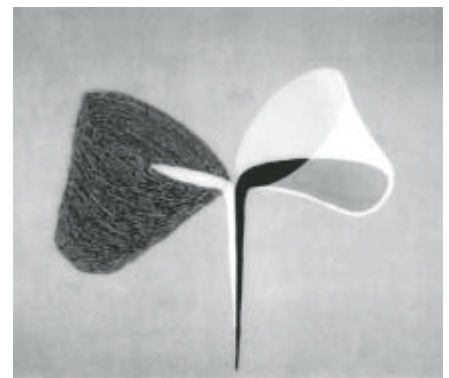
si alternativní možnosti, všelijak se rozpíná, ale někdy se zdá, že se o něco hůř snaží ten vsudypřítomný diktát „novosti“, protože musí používat ustálené řemeslné postupy, chce-li zůstat grafikou.

Co se podle tebe při pohledu zevnitř za poslední léta ve výtvarném umění nejvíce změnilo?

Nejvíce se asi změnila okolnost provozu. Jako by se všeobecně vžila představa, že současné umění je kamenná budova, kterou nutno vzít nějakým spektakulárním útokem, protože jinak se člověk neprosadí. Mně se ale zdá, že je to spíš je jakýsi lehký dočasný příbytek, do kterého se vlastně ani nedá vloupat. A dokonce se může stát – a je to téměř jisté – že při příští procházce ten vytožený altánek bude vypadat úplně jinak, a pokud ho vůbec najdeme, ani nebude na stejném místě.

Připravila

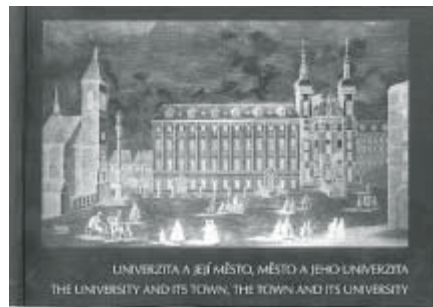
PhDr. O. Badalíková

Reprint: O. Michálek: „Nebezpečná manipulace III“, 2000, linoryt

UNIVERZITNÍ PRACOVÍŠŤE INFORMUJÍ

Kniha věnovaná univerzitě

Chcete-li se dozvědět něco o historii Univerzity Palackého, pak nahlédněte do nové publikace s názvem *Univerzita a její město, město a jeho univerzita*. Tato populární formou psaná kniha seznamuje čtenáře

Zájem o ruštinu roste

Katedra slavistiky FF UP zajišťuje kromě magisterského a bakalářského studia také výuku ruštiny pro neruštinaře. V rámci koncepce výuky cizích jazyků na Filozofické fakultě UP vzrostl v posledních letech zájem o studium ruštiny, což nás velmi těší. Výuka probíhá ve třech stupních náročnosti. Každý stupeň je dvousemestrální a je možné jej zakončit zkouškou. Většina studentů přichází s opravdovým zájmem se jazyk naučit, je to jejich vlastní volba a to se samozřejmě odráží také v samotné výuce.

Ve studijním roce 2000/2001 nabídla Katedra slavistiky FF UP studentům celkem osm skupin – čtyři

s hlavními milníky v dějinách naší univerzity, jakými byly založení univerzity v roce 1573, její přemístění do Brna, znovuoobnovení v roce 1827 a zrušení v roce 1860. Novodobé dějiny olomouckého vysokého učení, jimž je v knize věnována největší pozornost, se začaly psát v roce 1946, kdy byla univerzita znovu otevřena. Součástí publikace je bohatý obrazový materiál zachycující jednotlivé prostory univerzity.

Autorem textu je Mgr. Václav Burian z Katedry slavistiky FF UP, o anglický překlad se postaral prof. Jaroslav Peprník z Katedry anglistiky a amerikanistiky FF UP. Fotografie jsou z dílny Zdeňka Sodomy, odpovědnou redaktorkou byla Mgr. Jitka Herynková, vedoucí Kanceláře zahraničních styků UP. Publikace, která vyjde v nákladu 5000 výtisků, byla vydána s finanční podporou Okresního úřadu Olomouc a Úřadu města Olomouce a pro zájemce bude k dispozici ve Vydavatelství UP.

-red-

pro začátečníky, tři pro mírně pokročilé a jednu pro pokročilé. Výuku ruštiny navštěvuje letos více než 160 studentů. Kromě lektorů – rodilých mluvčích – se na výuce podílejí všichni doktorandi.

Jak se již dnes ukazuje, zájem o studium ruštiny bude patrně v příštím roce opět velký, proto upozorňujeme všechny studenty, kteří se chtějí učít rusky, aby se včas zapísali – tedy týden před zahájením zimního semestru – na Sekci rusistiky KS FF UP.

-kslav-

TÉMA: EVROPSKÁ UNIE A PERSPEKTIVY VĚDY A VÝZKUMU**Nové trendy ve výzkumu v Evropě**

Na prahu nového tisíciletí stojíme před nutností zamyslet se nad směry vědeckého výzkumu v novém miléniu, a to především s ohledem na orientaci vědy v Evropě. Je bezpochyby naším prvotním zájmem zapojit naše vědecká pracoviště do mezinárodních výzkumných aktivit.

Evropská unie otevírá nyní nové perspektivy v oblasti vědy a techniky i v politice výzkumu. Cílem je vytvořit podmínky, které by umožňovaly zefektivnění evropského úsilí ve výzkumu a které by současně posílily spolupráci partnerských zemí v této oblasti. Výzkum by se znovu měl stát prioritou společnosti.

Proč se problematikou výzkumu EU tak intenzivně zabývá? Již na počátku 80. let zaznívaly hlasy jak na národních úrovních, tak na úrovni celoevropské, které poukazovaly na nebezpečí ztráty kontaktu evropské vědy s USA v důležitých oblastech třetí průmyslové revoluce. Nyní, více než kdy jindy, se výzkum stává základním motorem ekonomického a sociálního pokroku, klíčovým faktorem konkurenceschopnosti podniků, zaměstnanosti i kvality života.

V Evropě však dosud přetrvávají ve výzkumu strukturální nedostatky, takže Evropa zaostává za USA a Japonskem nejen ve výdajích na výzkum vztahených k hrubému domácímu produktu, ale i v počtu výzkumných pracovníků, v počtu patentů a ve vývozu špičkových technologií na obyvatele.

Uvedené skutečnosti vedly komisi Evropských společenství v lednu 2000 k návrhu na vytvoření tzv. Evropského výzkumného prostoru. Představitelé států a vlád bez výhrad schválili tento projekt na zasedání Evropské rady v březnu roku 2000. V návaznosti na závěry Evropské rady vyzvala Rada pro výzkum členské státy a komisi, aby přijali konkrétní opatření potřebná k zahájení realizace celého projektu. Svou podporu vyslovil i Evropský parlament s tím, že realizace Evropského výzkumného prostoru musí být výsledkem společného úsilí orgánů Unie, jejich členských států a výzkumných pracovišť.

Realizace si nejprve vyžadá řadu opatření v oblasti práva a organizace. Nutná budou i opatření, která odstraní překážky omezující volný pohyb vědců, znalostí a technologií v Evropě. Cíle projektu Evropský výzkumný prostor bezpodmínečně vyžadují nové formy a obsah aktivit Unie v oblasti výzkumu.

Při rozpracování projektu byly stanoveny problémy, kterými je nutné se již v úvodu zabývat. Jedná se např. o:

- zlepšení výkonu evropského výzkumu vytvořením sítě pracovišť a center špičkového výzkumu členských zemí s obdobným zaměřením,
- zařazení soukromého sektoru do těchto sítí,
- koordinaci národních výzkumných programů,
- orientaci na velké projekty především průmyslového výzkumu,
- posílení schopnosti technologické inovace podporou výzkumu v malých a středních podnicích (budování technologických center),
- podporu rozvoje znalostí společnosti posílením lidských zdrojů ve vědě, technologiích a inovacích, zvláště uvolněním pohybu osob a informací mezi státy, zlepšení infrastruktury výzkumné základny,
- celoevropské nové uspořádání vztahů mezi vědou a společností, posílení vazeb mezi vědeckými aktivitami, politikou výzkumu a potřebami společnosti.

Již na počátku realizace Evropského výzkumného prostoru je nutné soustředit vědecké úsilí na omezený počet priorit. Jejich určení musí být výsledkem politického rozhodnutí na podkladě důkladné analýzy potřeb společnosti. Přitom je nutné získat veřejnou podporu, neboť jsou vlastně rozdělovány veřej-

né prostředky a takováto investice má své oprávnění jedině tehdy, pokud vede k řešení závažných celospolečenských problémů (např. jde o posílení evropské konkurenceschopnosti). Význam má vedle národní podpory programu v jednotlivých zemích i podpora na evropské úrovni.

Komise Evropských společenství na základě rozborů schválila v únoru 2001 materiál, který mj. nastiňuje seznam výzkumných priorit. Jedná se o:

- genomiku a biotechnologie pro zdraví,
- informační technologie,
- nanotechnologie,
- aeronautiku,
- „bezpečné potraviny“ a problematiku zdravotních rizik,
- trvale udržitelný rozvoj a globální změny.

U každé z uvedených priorit musí být stanovena podrobnější výběrová kritéria, která prokáží, že určitá problematika vyžaduje řešení na evropské úrovni nebo obráceně nemůže být uspokojivě řešena na úrovni národní, a dále bude nutné stanovit pořadí významnosti jednotlivých úkolů.

Určité zkušenosti v evropském měřítku jsou již k dispozici z řešení řady mezinárodních projektů a ze spolupráce v rámcových a dalších programech. Na základě analýz rámcových programů bylo konstatováno, že mnohé projekty by bez těchto programů nebylo možné realizovat, neboť umožnily výzkumným pracovníkům z univerzit i průmyslu společně provádět práce aplikovaného charakteru.

Na základě rozborů se do budoucna doporučuje udržet zaměření výzkumných činností Unie na cíle závažné z hlediska ekonomického i sociálního. Dále bude snaha rozvíjet úlohu špičkového výzkumu zejména tím, že špičkovým týmům bude nabídnuta podpora pro výzkumy v oblastech spojených s nejistotami a riziky, jejichž výsledky však mohou mít zásadní důsledky pro obecný prospěch.

Evropské výzkumné programy, které rozhodně nejsou soběstačné, by měly být navrhovány a realizovány v perspektivě úzkého partnerství mezi členskými státy a Unií. Uvažuje se například o změně přístupu od individuálních projektů k širšímu pojetí, a to navrhováním celého souboru vzájemně souvisejících akcí. Plánují se i dlouhodobější formy finanční podpory projektů, které by mohly být něčím mezi podporou projektu a institucionálním financováním trvalejšího charakteru.

Již nyní je jasné, že způsob zásahu do celé koncepce vědeckého výzkumu musí být proveden s ohledem na potřeby společnosti, soukromého sektoru i na potřeby základního, orientovaného a průmyslového výzkumu atd. Bude se rozvíjet forma výzkumné činnosti v rámci sítě národních programů a koordinovaným prováděním těchto programů. Počítá se s vytvořením sítě center špičkového výzkumu, a to jak tematických, oborových, tak i mezioborových. V neposlední řadě se jedná o podporu velkých projektů orientovaného výzkumu řešeného konzorcií podniků, univerzit a výzkumných center na základě předem stanovených globálních plánů financování.

Celkově je možno říci, že z pravidelných jednání komise v Bruselu jasně vyplývá, že EU přikládá problematice výzkumné činnosti velký význam. Pokud chceme vstoupit do EU připraveni, je nutné se otázkou dalšího směru výzkumu v ČR zabývat již nyní. A univerzitní půda by bezpochyby měla patřit k těm nejlépe připraveným.

Doc. B. Šarapatka, CSc. (proděkan PŘF UP),
Ing. K. Šperlínek, CSc.,
delegáti ČR v programovém výboru
5. rámcového programu EU

STUDENTSKÁ RUBRIKA**Reportáž psaná na pivním tácku**

Uspořádat akademický večírek není věc snadná. Zvláště jsou-li jeho adresáti nároční, sechtělí a nezbulovatelní studenti a učitelé Katedry bohemistiky FF UP. Avšak „povinnostmi člověk roste“ – to řekl jeden ze členů katedry. Když se v tradičně večírkovém prosinci nic nedělo, pomohli si k vysněným třem metrum student čestiny O. Cakl, L. Földyna, L. Selepko, O. Bláha a další – po několika večerů utlumili své odborné i jiné zájmy a, obětovavše se pro celek, večírek nastražili podle svého nejlepšího svědomí a svědomí. Na úterý 27. února do restaurace U Pelikána v Olomouci-Hejčíně.

Dobrá kapela je základ. Má-li šestnáct hlav jako bigband Vlastimila Hrabala, zaplaší svým impozantním zjevem i zvukem všechny nespokojence, kteří by místo jazzu chtěli nějaké „tuc-tuc“. Sedmero saxofonů večírek důstojně otevřelo, bigband hrál k poslechu i k tanci v půlhodinových blocích v polovině i na konci večera. Mezi sto a sedmdesáti třemi návštěvníky večírku nebyl snad ani jediný, který by si nezatancoval – alespoň v duchu, když ne zjevně.

Ovšem na pódiu bylo během večera zjeveno leccos – v dramatinizované přednášce např. milostný příběh Vilema Mrštika a Lairy Kugelmayerové, dcery hejčinského průmyslníka, dále olomoucká kapela Bowmannův váček v celé své zemitosti až podzemnosti a také dámský striptýž – ten se však z důvodu stydlivosti hlavního aktérky odehrál v zákulisí, ja z pódia komentován obětavým pořadatelem. Výsledek potvrdil známou tezi, že slovo je mocnější než obraz.

Zlatým hřebem programu však byla světová premiéra zhudebnění kultovních skriptů doc. M. Hirschové Syntaktické rozborů, realizovaná pod heslem „Syntax

is not dead!“ Patnáctiminutová, z povahy zhudebněvaného materiálu zásadně mnohovětá skladba byla otevřena rozmaným capricciosem větněsemantických rolí subjektu, jež skrze mazlivě carezzando temporálně-kvantitativních adverbial a velkolepé grandioso obecných výkladů o hierarchizaci propozice přerostlo v mocné potence tiráže a vydavatelské poznámky. Poslední tóny Syntaktických rozborů pak beznadějně zanikly ve fortissimu potlesku posluchačstva.

To už čas pomalu kvapil přes půlnoc a nastala Popeleční středa, kdy naši předkové na znamení konce masopustu tradičně „pochovávali basu“. Olomoučtí bohemisté (podle údajů poskytnutých personálem) pochovávali bas hned dvaadvacet, totiž bas piva, které proteklo jejich hrdly. U Pelikána nás univerzitníky mají prostě rádi – symbolická je už shoda iniciál v názvech obou institucí.

A nikdo se nepopral, ani nederlizoval. Ani představitelé branné moci, kteří do Pelikána zavítali z blízkých kasáren a kterým se zprvu nelíbilo, že nedostanou nafukovací balonky, jako dostali studenti prvního ročníku, nikoho nebacili. Opilita byla i ve čtvrt na čtyři ráno, když se zatahovalo, nízká. Zatím-li si přeče jen někdo mysl, byl ve svých pohybech a gestech podoben spíš medvídkovi pandě než soudnosti nespoutanému bopu.

Ve středu dopoledne byl na Katedře bohemistiky rajský klid. Do ticha vrněl osamělý nápojový automat a čekalo se jen na polední zvony, které by olomoucké bohemisty popohnaly k tomu, aby rovnou z postelí kajicně vkročili do doby předvelikonočního půstu.

O. Bláha,
student FF UP

Fejeton

Vypočítavost nebo vypočitatelnost?

Humanita znamená lidskost. To pokud jde o slova.

Pokud jde o činy, o jednání a chování, o přístup lidí k lidem, o přístup instituce k člověku, je to hra, která se slovy nevystačí – protože ta nemusejí zaručovat vůbec nic.

I na principech, jako je *rovnost před zákonem* a *rovnost příležitostí*, *spravedlnost pro všechny* a podobně, se parazituje, prorůstá je lidské farizejství, přizívuje se na nich korupce.

Zdá se, že rozhodování lidí o lidech nikdy nedokáže být humánní. Nač sáhne lidská ruka, bude zkaženo chamtivostí. Moc je tu především proto, aby byla zneužívána. Se Spravedlností se kupčí jako s nevěstkou chrámovou. Právo je způsob, jak legalizovat zvůli mocných.

Člověk na člověka je jako kat.

Nadějí na narovnání nynějších bědných poměrů se zdají zvěstovat první vlašťovky pokusů nahradit rozhodování lidí o lidech rozhodováním strojů o lidech.

Kdysi, v začátcích éry kybernetiky, jsme si kladli otázku, zdali stroje mohou myslet.

Dnes se ukazuje, že tahle otázka byla vlastně zbytečná. Stroje myslet nemohou. Naštěstí. Protože kdyby myslely, napadaly by je ošklivé myšlenky. Koho okrást, koho podvést. Asi jako lidi. A umíte si představit tu hrůzu, kdyby úplatky na úřadech nebrali jenom úředníci, ale také jejich počítače?

To, že stroje nemohou myslet, dává lidem šanci přemýšlet o tom, jak se ve svém rozhodování nechat zastupovat stroji.

Jak jsem řekl, první vlašťovky už tady jsou. Tak třeba přijímací zkoušky na univerzity. Sice i dnes, kdy algoritmy řadičí uchazeče o studium na škále hlavního hodnotícího indexu zpracovávají výhradně počítače, dojde tu a tam ke korupci, k prodeji testů a tak – ale to je jen nedůsledná ochrana dat, ne dost důsledné oddělení lidí od rozhodování.

Předpokladem důsledného používání počítačů při rozhodování je *algoritmizovat* výpočet hodnot onoho vlastního rozhodovacího indexu. Nic víc, nic méně.

Uplyně stejně by to mělo jít zařadit při algoritmizaci soudního rozhodování. Výhody jsou nabílední. Už

žádný úplatný soudce, žádný mazaný advokát, cynicky spoléhající na svou řečnickou demagogii, že zvíklá jakékoli body obžaloby. Prostě se na jednu hromadu nahází důvody *pro* (zavření, pověšení, na jak dlouho, ve které nápravné skupině, na tvrdo či s podmínkou) – a na druhou hromadu polehčujících okolností a další důvody *proti*. Počítač to podle zadaného algoritmu vyhodnotí a tiskárna vyplivne rozsudek. Rychle, bez úplatku, bez strejčků a partajních klíčků.

A odsouzený může jít spokojeně sedět.

Vyhrožovat není komu, počítač přijde stejně za pár měsíců do odpisu nebo bude repasován.

V parlamentu bude místo dvou set povykujících poslanců a jednoosmdesáti zivajících senátorů ukázněně sedět jediný počítač. Ve sklepě nebo na klimatizované půdě – paláce se mohou pronajmout. Jediný zřízenec bude rovnat vytištěné zákony do štosů a bude je odvázet do tiskárny nebo do stoupy.

Chce to jen jedině.

Aby lidé, vlastně ti z nich, kteří na to mají, sestavili algoritmy a expertní systémy pro rozhodování pro ten rozhodovací počítač.

Aby o lidech nemuseli rozhodovat lidé.

Aby zmizel lidský faktor, který je hlavní příčinou nelidskosti v mezilidských vztazích.

Aby lidé sami sebe podrobili této kontrole, když už se definitivně prokázalo, že morálka přestala existovat.

Aby ono mlhavé, fuzy slovo *humanita* mohlo být nahrazeno slohem objektivním a přesně kvantifikovatelným.

Vypočítatelnost.

S. Komenda

Na cestu tisíciletím...

365 myšlenek na 365 dní

Ze stejnojmenného kalendáře pro rok 2001 autorů F. Mezihoráka, A. Nelešovské a H. Ševčíkové:

Březen 2001

Po 19

Archilochos z Paru (6. st. př. n. l.): *Peníze jsou jako ježek: snadněji se dají chytit než udržet.*

Út 20

Johann Ch. F. Hölderlin (*1770): *Co dává láska a duch, nedá se vynutit.*

St 21

Aristofanés z Athén (445–380 př. n. l.): *Těž od nepřítelů dostaneme často dobrou radu.*

Čt 22

Jiří z Poděbrad (*1741): *Buďte chytří jako hadi a bezelstní jako holubice.*

Pá 23

Hermann Staudinger (*1881): *Ve vědě přicházíme k hranici, kde končí přírodovědecký výzkum a musí se uplatnit víra každého z nás.*

So 24

Stendhal (†1842): *Dobrá hudba není nic jiného než citové pohnutí.*

Ne 25

„Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve svém vlastním oku nepozoruješ?“ (Lukášovo evangelium 6, 41)

-red-

... A TENTO TÝDEN...

19. BŘEZEN

Muzeum umění, Denisova ul., 18.30 hod.: Diplomový koncert H. Hřebcové. Pořádá Katedra hudební výchovy PdF UP Olomouc.

20. BŘEZEN

Katedra algebry a geometrie PŘF UP, Olomouc-Hejčín, Tomkova 40, posluchárna č. 301, 13 hod.: Prof. I. Chajda, DrSc. (PřF UP Olomouc) – *Deduktivní systémy*. Seminář z univerzální algebry a uspořádání množin.

The British Council, Křížkovského 14, místnost 204, 16. 30 hod.: Současná velšská poezie a próza: Mererid Puw Davies & Emyr Lewis – autorské čtení.

Kongresový sál PřF UP, Šmeralova ul., 19.30 hod.: O sochařství a restaurování. Sochař doc. B. Teplý porovnává odlišnosti obou oborů. Pořádá KVV PdF UP.

21. BŘEZEN

Děkanát LF UP, tř. Svobody 8, posluchárna č. 31, 14 hod.: RNDr. P. Coufal, PhD. (Katedra analytické chemie, PřF UK Praha) – *Kapilární monolytické kolony*. Pořádá Olomoucká pobočka ČSCh a Katedra analytické chemie PřF UP.

Katedra historie FF UP, posluchárna U1, 11 hod. a 15 hod.: „Svět nepřetržitosti“ v myšlení urozenců předbělohorské doby. Muž a žena ve šlechtické domácnosti na prahu novověku. Přednáší prof. V. Bůžek. Pořádá Katedra historie FF UP.

Neurologická klinika LF UP, 13.30 hod.: Méně frekventní etiopatogenetické faktory cerebrovaskulárních onemocnění. Regionální seminář. Pořádá Neurologická klinika LF UP.

22. – 23. BŘEZEN

Tennis Club, Prostějov, 10 hod.: Kondice ve sportu – kondice v tenise, Seminář. Pořádá Katedra kinantropologie FTK UP, Český tenisový svaz, TK plus Prostějov.

23. BŘEZEN

Hotel Flora, Krepkova ul., 14.30 hod.: IV. olomoucké dermatologické odpoledne. Pořádá Klinika chorob kožních a pohlavních LF UP.

Pedagogická fakulta UP, 9 hod.: Netradiční formy výuky českého jazyka a současná škola. Seminář. Pořádá Katedra českého jazyka a literatury PdF UP.

-red-

Diskuse, názory, ohlasy

Ad: Váha jedné publikace

V glose „Váha jedné publikace“ v č. 17 Žurnálu uvádí značka -mh- jako vzor pro hodnocení v univerzitních a fakultních grémiích publikací 6 autorů ze 4 různých pracovišť, publikovanou jako výsledek pětiletého úsilí v časopise s velmi vysokým impaktovým faktorem. To v našich zbyrokratizovaných podmínkách naprosto není možné. U nás dostáváme finanční prostředky na výzkum vždy na jeden rok nejdříve v dubnu, častěji však v červnu, někdy dokonce později. Avšak již v prosinci máme podávat hlášení o opanovaných výsledcích a seznamy publikací. Nikoho nezajímá, že je to prakticky nemožné a jak to děláme, že přece jen nějaké zprávy dodáváme a nějaké práce publikujeme. Ovšem ne v časopisech s vysokým IF. Je nepředstavitelné, že by byla tolerována doba několika let bez publikace. Přitom v lékařských oborech je větší část vědecké práce vykonávána pracovníky, kteří jsou plně zaměstnáni rutinní prací u lůžka pacienta nebo ohromnou výukovou zátěží (nebo obojí) a vědecké práci se mohou věnovat jen úkradkem, ve zbývajícím čase. Kdo ví, jaké dlouhodobé soustředěné úsilí vyžaduje v současnosti základní biomedicínský výzkum, nemůže se divit současné situaci. Těmito problémy bychom se měli – mimo jiné – zabývat. Nestačí jen občasně varovné či obdivné výkřiky.

Prof. J. Hřebíček, CSc.,
Ústav patologické fyziologie LF UP

Milionová soutěž

Redakce Žurnálu UP a webových stránek UP vyhlašuje soutěž pro všechny členy univerzitní obce UP, jejímž cílem je **zachytit milionte nebo jemu nejbližší (vyšší) číslo na počítačle úvodní internetové stránky UP www.upol.cz**. Chcete-li se soutěže zúčastnit, sledujte, jak počet návštěv narůstá. V době uzávěrky tohoto čísla se počet návštěv přiblížil číslu

678 894.

A jak prokážete, že jste „milionářem“? Vytiskněte úvodní internetovou stránku UP s údajem na počítačle a přineste ji do redakce Žurnálu UP. Vyhraje ten, kdo zachytí číslo 1 000 000 nebo nejbližší vyšší.

A výhra? Nechejte se překvapit.

Hodně štěstí přejí

redakce ŽUP a [www UP](http://www.up).